

Nd.

169. Frumvarp til laga

[84. mál]

um skipamælingar.

(Lagt fyrir Alþingi á 69. löggjafarþingi, 1950.)

1. gr.

Skipaskoðunarstjóri fer með þau mál, er í lögum þessum greinir, undir yfir-
stjórn þess ráðherra, er siglingamál lúta.

2. gr.

Skipaskoðunarstjóri löggildir menn eftir þörfum til þess að vinna störf lögum
þessum samkvæmt. Skilyrði til löggildingar eru þessi:

1. Óflekkað mannorð.
2. Lögræði.
3. Fjárforræði.
4. Þekking á reglum þeim, er um skipamælingar gilda, og nauðsynleg leikni í
notkun þeirra. Ráðherra getur sett reglur um prófraun skipamælingamanna
eftir tillögum skipaskoðunarstjóra.

Áður en skipamælingamaður tekur til starfa, skal hann rita undir heit, þar sem hann leggur við drengskap sinn og heiður, að hann skuli rækja starfann með trúmennsku og samvizkusemi.

3. gr.

Ráðherra getur skipt landinu í skipamælingaumdæmi eftir tillögum skipaskoðunarstjóra, enda sé í hverju umdæmi kostur eins eða fleiri löggiltra skipamælingamanna. Skipaskoðunarstjóra er þó rétt að láta löggiltan mælingamann framkvæma mælingar utan umdæmis síns, hvenær sem ástæða þykir til.

4. gr.

Skip í lögum þessum tekur til hvers fljótandi fars, sem er 6 metra langt eða meira og skráð er eða skrá skal hér á landi.

Skip skal mæla samkvæmt „Alþjóðareglum um mælingar skipa“ („International Regulations for Tonnage Measurement of Ships“), gefnum út í Genf af Þjóðabandalaginu 30. júní 1939, eins og mælt er í samningi undirrituðum í Osló 10. júní 1947.

Ráðherra getur undanþegið skip mælingu eftir tillögum skipaskoðunarstjóra, ef alveg sérstaklega stendur á.

5. gr.

Reikna skal gjöld öll af skipum, sem miðuð eru við nettórúmllestatal, samkvæmt mælingu, gerðri eftir ákvæðum 4. gr.

6. gr.

Nú er skip byggt á landi hér, og skal þá skipasmiður eða fyrirsvarsmaður hans senda mælingamanni í umdæminu (í Reykjavík skipaskoðunarstjóra) skriflega tilkynningu um skipasmið með uppdráttum af skipi og einstökum hlutum þess og þeim öðrum gögnum, er skipaskoðunarstjóri getur ákveðið, svo tímanlega, að mæla megi jafnskjótt sem þilfar er lagt og innanborðspiljur hafa verið settar. Vistarverur og önnur hýsi ofan þilfars skal mæla svo fljótt sem unnt er, áður en mælibréf er útgefið.

7. gr.

Nú er skipi breytt þannig, að rúmllestatal breytist, og er þá skylt að tilkynna það samkvæmt 6. gr., eftir því sem við á, enda skal þá, þegar er unnt er, ný mæling fara fram, að því leyti sem hún er nauðsynleg til ákvörðunar rúmllestatali skips. Síðan skal gefa út nýtt mælibréf, ef breyting hefur orðið á rúmllestatali.

Skila skal jafnan mælibréfi, er nýtt er gefið út.

8. gr.

Nú verða breytingar á stærð þeirra rúma, sem eru undanþegin mælingu eða dregin eru frá, þegar rúmtak er reiknað, eða breyting er gerð á notkun slíkra rúma, og þer skipstjóra eða eiganda að tilkynna það samkvæmt 6. gr. Skal þá mæla skip af nýju, að því leyti sem það er nauðsynlegt til ákvörðunar lestatala þess, og nýtt mælibréf gefið út eða tilgreint á fyrra mælibréfi, hvað breytzt hafi, ef stærðin er hin sama og áður á alla vegu.

9. gr.

Nú er skipt um nafn á skipi, og skal þá mæla skip af nýju, áður en nýtt mælibréf er gefið út, nema sannað sé, að engin sú breyting hafi verið gerð á skipi, er máli skipti um rúmllestatal þess eða greinargerð í mælibréfi varðandi það.

10. gr.

Samkvæmt ósk eiganda skips eða skipstjóra skal mæla skip af nýju, nema skipaskoðunarstjóri telji slíka mælingu algerlega ástæðulausa.

Nú er skip mælt upp, og fer þá um útgáfu mælibréfs eftir 9. gr.

11. gr.

Skipaskoðunarstjóri getur, hvenær sem honum þykir ástæða til, látið mæla skip. Nú kemur það fram, að breytingar, er í þessu efni skipta máli, hafa orðið á skipi, síðan það var mælt og ekki hefur verið sagt til þeirra, og skal mæling þá fara fram á kostnað eiganda skips. Annars kostar fer mæling fram á kostnað ríkissjóðs. Ef breytingar samkvæmt framanskráðu hafa orðið, fer um útgáfu mælibréfs eftir 9. gr.

12. gr.

Nú er skip smíðað hér, eða því er breytt, fyrir erlendan aðilja, og má þá mæla það hér og gefa út mælibréf. Svo má og mæla hér hvert erlent skip eftir beiðni hlutaðeigandi ríkisstjórnar og gefa út mælibréf, enda sé henni þegar sent eftirrit af því ásamt mælingarskýrslum.

Skip erlendra aðilja skal eigi mæla, er þau koma hingað, ef þau eru úr ríki, sem bundið er við Oslóarsamninginn 10. júní 1947 og mæld hafa verið samkvæmt Genfarsamþykkt 30. júní 1939. Sama er um skip úr öðru ríki, ef Ísland er samningi bundið um viðurkenningu mælibréfa, sem þar hafa verið gefin út. En rétt er þó að líta eftir því, skipi að kostnaðarlausu, að nettórumlestatal það, sem merkt er á skip, svari til þeirrar nettórumlestatölu, sem mælibréf greinir, og að skipi hafi ekki verið breytt svo að máli skipti í þessu sambandi, eftir útgáfu mælibréfs. Nú verður það leitt í ljós, að öðruvísi er háttað að þessu leyti en í mælibréfi segir, og skal þá tafarlaust skýra skipamælingayfirvöldum þess ríkis frá því.

13. gr.

Nú verða eigendaskipti að skipi, og það skal skrá í öðru ríki, og skal þá senda mælingayfirvöldum þess ríkis eftirrit af mælibréfi, ef það ríki er bundið við Oslóarsamninginn 10. júní 1947 eða samningar standa annars til þess, ásamt mælingarskýrslum.

14. gr.

Nú er skip smíðað fyrir íslenzkan aðilja, eða því er breytt erlendis, sbr. 7. gr., eða íslenzkur aðili verður eigandi erlends skips, og ber þá að mæla það hér og gefa síðan út mælibréf. Ef það ríki, sem hlut á að máli, er aðili að Oslóarsamningnum 10. júní 1947, þá skal þegar gefa út mælibréf handa skipinu, nema sérstök þörf hafi verið til þess að mæla það upp, enda skal því þá að henni lokinni gefið mælibréf.

15. gr.

Skip, sem mæld hafa verið samkvæmt reglum Genfarsamþykktar 30. júní 1939, sbr. Oslóarsamninginn 10. júní 1947, skulu fá svonefnt „alþjóðlegt mælibréf samkvæmt Oslóarsamningi 10. júní 1947“ („International Tonnage Certificate in accordance with Convention of June tenth 1947“), og skal gefa þau út bæði á íslenzku og ensku.

Sama rétt sem alþjóðlegt mælibréf veitir mælibréf, sem grundvallað er á hinni svonefndu „ensku aðferð“, og gefið er út í því landi, sem skip á heima í, áður en Oslóarsamningurinn kom til framkvæmdar.

Gerð og efni mælibréfa skal vera samkvæmt fyrirmynd, sem fylgir Oslóarsamningnum, 5. gr. hans.

16. gr.

Skipasmið, eiganda og skipstjóra er skylt að liðsinna skipamælingamönnum og létta þeim starf þeirra og ryðja úr vegi öllu, er tálma kann því, eftir föngum.

17. gr.

Gjöld í ríkissjóð fyrir allar mælingar skipa samkvæmt lögum þessum, dagpeninga og ferðakostnað mælingamanna ábyrgist eigandi skips og skipstjóri, ef hann skal beiðast mælingar. Ráðherra setur eftir tillögum skipaskoðunarstjóra gjaldskrá

um mælingagjald og dagpeninga og úrskurðar ferðakostnaðarreikninga mælingamanna, ef þörf gerist. Gjöld, dagpeningar og ferðakostnaður eru tryggð með lögveði í skipi með sama hætti sem hafnsögumanna kaup.

18. gr.

Brot skipasmiða, eiganda eða fyrirsvarsmanna hans og skipstjóra á skyldum þeim, sem þeim á hendur eru mæltar í lögum þessum, varða sektum í ríkissjóð frá 100—10000 kr., nema þyngri refsing liggji við að lögum.

19. gr.

Lög þessi öðlast gildi frá 1. janúar 1949.

Frá sama tíma er úr lögum numin tilskipun 25. júní 1869, um skipamælingar, svo og önnur ákvæði í lögum, er fara í hága við lög þessi.

Skip, sem mæld hafa verið áður en lög þessi gengu í gildi eftir hinna svonefndu „ensku aðferð“, þarf eigi að mæla af nýju, að öllu óbreyttu, er máli skiptir um rúmlestatal þeirra, og fá skulu þau alþjóða mælibréf, sbr. 15. gr. Önnur skip þarf að mæla upp, og gefa síðan þeim til handa alþjóðlegt mælibréf.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er samhljóða stjórnarfrumvarpi, er lá fyrir síðasta þingi, en varð ekki útrætt.

Hinn 30. júní 1939 varð samkomulag í Genf um reglur um mælingu skipa. Og 10. júní 1947 var samningur undirritaður í Osló um það, að ríki þau, sem aðiljar eru eða verða að honum, skuli mæla skip sín eftir fyrirmælum Genfarsamkomulagsins. Undir Oslóarsamninginn rituðu fulltrúar frá Norðurlöndum, Frakklandi, Hollandi og Belgíu. Auk þess geta fleiri ríki gerzt aðiljar. Þau ríki, sem við samning þenna verða bundin, verða að færa löggjöf sína um skipamælingar til samræmis áður nefndum samningi. Ákvæði um skipamælingar hér á landi eru nú í tilsk. 25. júní 1869, sem því þarf nú að breyta. Frumvarp þetta er í þessu skyni flutt. Auk ákvæða Oslóarsamningsins og tilsk. 29. júní 1869 hafa lög Norðmanna um skipamælingar frá 8. júní 1928 verið höfð til hliðsjónar við samningu frumvarps þessa.

Um 1.—3. gr.

Skipaskoðunarstjóri annast nú eða lætur annast mælingar skipa, og er einsætt að halda þeirri skipun. Landinu er nú skipt í lögbundin skipaskoðunarumdæmi, samkvæmt 10. gr. laga nr. 68/1947, en hallkvæmara virðist að fela ráðherra með atbeina skipaskoðunarstjóra skiptingu landsins í skipamælingaumdæmi, með því að reynsla kann að sýna það, að breytinga þurfi á þeirri skiptingu, sem upphaflega er gerð, og sýnist þá óþarft að leita þurfi hverju sinni til löggjafarvaldsins um slíkar breytingar.

Um 4. gr.

Mælingarskyldan tekur til allra skoðunarskyldra fljótandi fara samkvæmt 2. gr. laga nr. 68/1947, er hér er skráð eða hér skal skrá. Og er svo mælt samkvæmt tillögum skipaskoðunarstjóra. Í tilsk. 25. júní 1869, 1. gr. 1. tölul., eru herskip og stjórnarskip, innlend og erlend, er eigi annast farmflutninga, undan mælingu þegin. Hér er lagt til, að ráðherra geti undanþegið skip skyldunni, ef sérstaklega stendur á. Og mundi það verða gert um erlend skip, er hingað koma, þar sem samningar standa til eða milliríkjavenjúr. Og ráðherra getur mælt íslensk stjórnarskip undan mælingarskyldu, eftir því sem við þykir eiga.

Um 5. gr.

Þykir eigi þurfa að skýra.

Um 6. gr.

Nauðsynlegt er, að viðkomandi mælingamanni sé skýrt frá skipasmið svo timanlega, að hann geti mælt það neðan þilja, meðan hægast er að framkvæma mælingu. Sbr. annars 11. gr. tilsk. 25. júní 1869.

Um 7.—9. gr.

Breytingar á skipi, er hafa í för með sér eða kunna að hafa í för með sér breytingar á rúmlestatali þess, er og nauðsynlegt að tilkynna, svo að mæling geti farið fram. Ef breytt er um nafn á skipi, þarf og að ganga úr skugga um það, hvort því hefur jafnframt verið breytt að rúmmáli eða ekki, og þá mæla það upp, ef efni standa til.

Um 10. gr.

Stundum ber það við, að menn krefjast uppmælingar á skipi alveg að ástæðulausu, og virðist þá rétt að heimila skipaskoðunarstjóra að synja kröfu þar um.

Um 11. gr.

Ef skipaskoðunarstjóri hefur vissu eða grun um, að mæling sé röng eða breytingar hafi verið gerðar á skipi, án þess að til þeirra hafi verið sagt, þá er einsætt, að hann getur látið mæla skip upp. Ef breytingar, sem máli skipta, hafa engar verið gerðar, þá er sannlegt, að ný mæling komi eiganda eigi að gjaldi. Sbr. 2. málsgr. 17. gr. tilsk. 25. júní 1869.

Um 12. gr.

1. málsgr. tekur til skipa, sem byggð eru eða breytt er hér fyrir erlendan aðilja, og má þá auðvitað mæla það hér, enda nauðsynlegt vegna afgreiðslu þess héðan og ákvörðun hafnargjalda o. s. frv.

Í 2. málsgr. segir um erlend skip, er hingað koma. Þau þarf eigi að mæla, ef þau hafa mælibréf samkvæmt Oslóarsamningnum eða ef Ísland er annars samningum bundið um viðurkenningu mælibréfa heimaríkis skips. Sbr. og 15. gr. frv., 2. málsgr. En samkvæmt Oslóarsamningnum er þó rétt að ganga úr skugga um það, að rúmlestatal það, sem merkt er á skip, svari til rúmlestatölu þess samkvæmt mælibréfi, og að skipi hafi eigi síðar verið breytt.

Um 13. gr.

Hún tekur til íslenzkra skipa, sem verða eign erlendra aðilja, og er íslenzkum mælingayfirvöldum þá gert skylt að senda samsvarandi yfirvöldum erlendis, þar sem Oslóarsamningurinn eða aðrir samningar standa til, eftirrit af mælibréfi með greinargerð um mælinguna sjálfa.

Um 14. gr.

Hér segir um erlent skip, sem verður eign íslenzks aðilja, og íslenzk skip, sem breytt er erlendis. Aðalreglan er þá sú, að skip verður hér mælt eða mælt upp. En undantekningar eru frá henni, ef skip er frá ríki, sem við Oslóarsamninginn eða sérsamning við Ísland er bundið. Þá hefur það mælibréf, sem hér er viðurkennt, og þá verður hér mælibréf út gefið samkvæmt því, nema einhver sérstök ástæða þyki til uppmælingar.

Um 15. gr.

Í viðbót við Oslóarsamninginn er fyrirmynd mælibréfs, og er öllum aðiljum hans skylt að hafa enska texta mælibréfs eftir þeim viðbæti. Mælibréf gefið út, er mæling var gerð eftir ensku aðferðinni, áður en Oslóarsamningurinn kemur til framkvæmdar, veitir samkvæmt honum sama rétt og alþjóðamælibréf eftir þeim samningi, enda þarf eigi að mæla þau skip, er eftir ensku aðferðinni hafa þá verið mæld, aftur, sbr. 19. gr. 2. mgr. frv.

Um 16.—19. gr.

Þykir ekki þurfa að skýra.